

استادبانک

نمونه سوالات همراه با جواب و

گام به گام کتاب‌های درسی

به طور کامل رایگان در

اپلیکیشن استادبانک

به جمع ده‌ها هزار کاربر اپلیکیشن رایگان استادبانک پیوندید.

[لینک دریافت اپلیکیشن نمونه سوالات استادبانک \(کلیک کنید\)](#)

* برای مشاهده نمونه سوالات دانلود شده به صفحه بعد مراجعه کنید.

۱- وقتی در بازار یک کالا، مازاد عرضه یا مازاد تقاضا وجود داشته باشد، قیمت چه وضعیتی پیدا می‌کند؟

« پاسخ »

اگر مازاد عرضه باشد، قیمت کالا کاهش می‌یابد و در صورتی که مازاد تقاضا وجود داشته باشد، قیمت کالا افزایش می‌یابد.

۲- منظور از بازار یک کالا چیست؟

« پاسخ »

در مباحث اقتصادی وقتی از بازار یک کالای خاص سخن می‌گوییم، منظور ارتباط مجموعه‌ی خریداران و فروشندگان آن کالا و نحوه‌ی رفتار و عکس‌العمل آن‌ها نسبت به تغییر عوامل اقتصادی است و نه ضرورتاً مکان خاصی که به اصطلاح «بازار» نامیده می‌شود.

۳- اگر در بازار یک کالا، قیمت تعادلی حاکم نباشد، چه می‌شود؟

« پاسخ »

هرگاه در بازار یک کالا، قیمت تعادلی نباشد، عواملی آن‌را به سمت قیمت تعادلی می‌کشانند. بدین ترتیب که اگر قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد، به دلیل کمبود عرضه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای موردنیاز خود نخواهند شد. در این صورت حاضرند برای خرید مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا شده و به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود. برعکس، چنان‌چه قیمت کالا از سطح قیمت تعادلی بالاتر باشد، مازاد عرضه به وجود می‌آید، بدین ترتیب که چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن‌را به قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند. در نتیجه، قیمت پایین می‌آید و به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.

۴- منظور از تعادل بازار یک کالا چیست؟

« پاسخ »

هرگاه در قیمت معینی (قیمت تعادلی)، مقدار عرضه و تقاضای کالا برابر باشند، تعادل بازار کالا به وجود آمده است.

۵- منظور از قیمت و مقدار تعادل در بازار یک کالا چیست؟

« پاسخ »

سطحی از قیمت که به ازای آن، مقدار عرضه و تقاضای کالا با هم برابر می‌شوند، قیمت تعادلی نامیده می‌شود. مقدار کالایی که در قیمت تعادلی مبادله می‌شود، مقدار تعادلی نامیده می‌شود.

۶- انگیزه‌ی مصرف‌کنندگان در خرید یک کالا چیست؟

« پاسخ »

انگیزه‌ی مصرف‌کنندگان از خرید کالاها، رفع نیاز است.

۷- بین بازار انحصاری و بازار رقابتی چه تفاوتی است؟

« پاسخ »

در بازار انحصاری یک کالا، فقط یک تولیدکننده یا فروشنده وجود دارد. اما در بازار رقابتی تعداد فروشندگان یا تولیدکنندگان زیاد می‌باشند. در وضعیت انحصار، خریداران مجبورند به سراغ انحصارگر بروند، زیرا امکان دیگری برایشان وجود ندارد. اما در وضعیت رقابت، خریداران، قدرت انتخاب دارند و می‌توانند به سراغ هر فروشنده بروند. در بازار انحصاری، قیمت را انحصارگر تعیین می‌کند، ولی در بازار رقابتی، میزان عرضه و تقاضای بازار است که به قیمت تعادلی می‌رسد.

۸- هنگامی که بازار دچار کمبود عرضه است، چگونه می‌تواند به حالت تعادلی برسد؟

« پاسخ »

در بازار، هنگامی که کمبود عرضه اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد. در نتیجه گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای موردنیاز خود نخواهند شد. این گروه برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. افزایش قیمت باعث می‌شود که از یک سو تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند پس در حالت کمبود عرضه، قیمت بالا می‌رود و فاصله‌ی بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله‌ی بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود.

۹- بازار در چه شرایطی دچار مازاد عرضه، و در چه شرایطی دچار کمبود عرضه می‌شود؟

« پاسخ »

در شرایطی که قیمت یک کالا در بازار، پایین‌تر از قیمت تعادلی باشد، معمولاً مصرف‌کننده مایل به خرید یا تقاضای بیشتر از آن کالا می‌باشد؛ در حالی که تولیدکننده مایل به تولید و عرضه‌ی کم‌تر است. در این حالت می‌گوییم که در بازار آن کالا، کمبود عرضه وجود دارد. در شرایطی که قیمت یک کالا در بازار بالاتر از قیمت تعادلی باشد، معمولاً مصرف‌کننده مایل به خرید یا تقاضای کم‌تر از آن کالا می‌باشد، در حالی که تولیدکننده مایل به تولید و عرضه‌ی بیشتر است. در این حالت می‌گوییم که در بازار آن کالا، مازاد عرضه وجود دارد. زیرا گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود خریدار پیدا نمی‌کنند.

۱۰- بازار چیست و چه زمانی شکل می‌گیرد؟

« پاسخ »

بازار عبارت است از ارتباط مجموعه‌ی عرضه‌کنندگان (تولیدکنندگان) و تقاضاکنندگان (مصرف‌کنندگان) و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی
هرزمان که عرضه‌کنندگان یا تقاضاکنندگان مواجه شوند و به معامله یا خرید و فروش دست بزنند، بازار تشکیل می‌شود.

۱۱- عوامل مؤثر بر تصمیم تولیدکنندگان را در عرضه هر کالا نام ببرید.

« پاسخ »

سطح قیمت آن کالا - هزینه‌های تولید (قیمت‌های عوامل تولید) - پیش‌بینی تولیدکنندگان

۱۲- عوامل مؤثر بر تصمیم مصرف‌کنندگان را در خرید هر کالا نام ببرید.

قیمت کالا - درآمد مصرف‌کننده - ذوق و سلیقه‌ی مصرف‌کننده - قیمت سایر کالاها و هم‌چنین مالیات - تحولات در جامعه - انتظارات مصرف‌کنندگان نسبت به آینده

۱۳- تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان هنگام افزایش قیمت یک کالای معین، چه رفتاری از خود نشان می‌دهند؟

« پاسخ »

با افزایش قیمت یک کالا، میزان مصرف یا خرید یا تقاضای آن از سوی مصرف‌کنندگان کاهش می‌یابد؛ به عبارت دیگر، قیمت یک کالا و مقدار خرید (تقاضا) آن به وسیله‌ی مصرف‌کنندگان، با هم رابطه‌ی معکوس دارند. دلیل این امر، آن است که با افزایش قیمت یک کالا، مصرف‌کنندگان سعی می‌کنند نیازهایشان را با مصرف کاهای مشابه (که قیمت آن‌ها افزایش نیافته) برآورده کنند یا این‌که در مصرف کالا صرفه‌جویی نمایند.

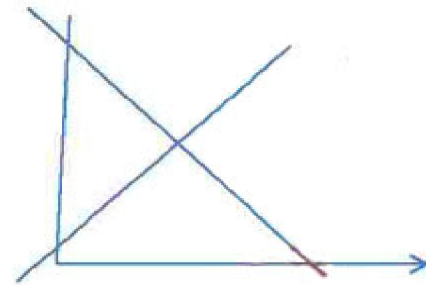
با افزایش یک کالا، میزان تولید یا عرضه‌ی آن افزایش می‌یابد؛ به عبارت دیگر، قیمت یک کالا و مقدار عرضه‌ی آن با هم رابطه‌ی مستقیم دارند؛ زیرا افزایش قیمت به معنی کسب سود بیشتر است و این امر، تولیدکنندگان کالا را تشویق می‌کند که به تولید و عرضه‌ی بیشتر کالا اقدام نمایند.

۱۴- جدول زیر را کامل کنید. آن گاه منحنی‌های عرضه و تقاضا را در یک دستگاه مختصات رسم کرده و نقطه‌ی تعادل را مشخص کنید.

قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
-	-	-
-	-	-
۲۰۰	۵۰	۵۰
-	-	-
-	-	-

« پاسخ »

قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
۱۰۰	۷۰	۳۰
۱۵۰	۶۰	۴۰
۲۰۰	۵۰	۵۰
۲۵۰	۴۰	۶۰
۳۰۰	۳۰	۷۰

۱۵- قیمت یک کالای خاص را در ماه‌های متفاوت سال یادداشت، و رابطه‌ی قیمت و مقدار تقاضای آن را بررسی کنید. تحقیق کنید چرا کالایی در گذشته و یا در جامعه‌ای، تجملی و در زمانی و مکانی دیگر ضروری به شمار رفته است؟

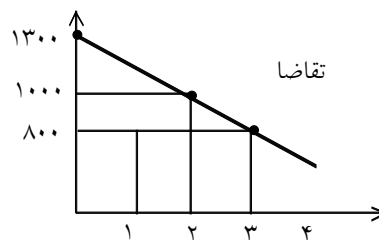
« پاسخ »

(به عهده دانش‌آموز) می‌توان به دانش‌آموزان پیشنهاد داد قیمت مثلاً گوشت را در طی ماه‌های مختلف بررسی کنند.

۱۶- قیمت یک کالای خاص را در ماه‌های متفاوت سال یادداشت کنید و رابطه‌ی قیمت و مقدار تقاضای آن را بررسی کنید.

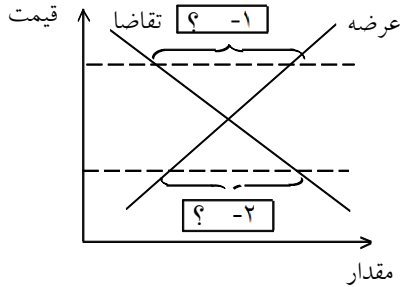
« پاسخ »

مقدار تقاضا	قیمت
۳	۸۰۰
۲	۱۰۰۰
۰	۱۳۰۰

گوجه را انتخاب کرده‌ایم، هرچه قیمت آن بالا می‌رود، مقدار خرید ما کم‌تر می‌شود.

۱۷- در جای خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید.

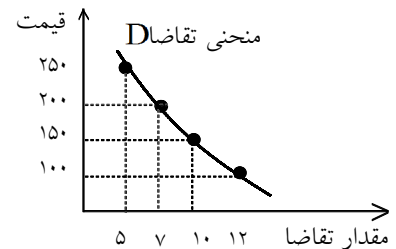
« پاسخ »

- ۱- مازاد عرضه یا کمبود تقاضا
- ۲- کمبود عرضه یا مازاد تقاضا

۱۸- با یک جدول فرضی، نمودار تقاضا را رسم کنید:

« پاسخ »

قیمت	تقاضا
۱۰۰	۱۲
۱۵۰	۱۰
۲۰۰	۷
۲۵۰	۵

۱۹- پاسخ کوتاه دهید.

- ۱- رقابت بین خریداران به نفع کیست؟
- ۲- اگر تعادل در بازار برقرار شود، فاصله بین عرضه و تقاضا چقدر است؟
- ۳- وضعیت انحصاری بازار به نفع کیست؟

« پاسخ »

- ۱- به نفع طرف مقابل یعنی فروشندگان (عرضه کنندگان)
- ۲- فاصله صفر است
- ۳- به نفع فروشندگان

۲۰- صعودی بودن منحنی عرضه به چه معناست؟

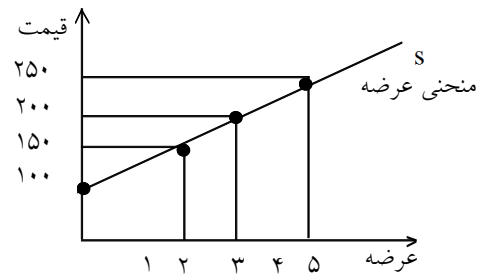
« پاسخ »

صعودی بودن منحنی عرضه به این معنی است که با افزایش قیمت، مقدار عرضه‌ی کالا افزایش خواهد یافت و در مقابل با کاهش قیمت، عرضه نیز کاهش می‌یابد.

۲۱- با یک جدول فرضی نمودار عرضه را رسم نمایید:

« پاسخ »

عرضه	قیمت
۰	۱۰۰
۲	۱۵۰
۳	۲۰۰
۵	۲۵۰

۲۲- مزایای بازار رقابتی نسبت به بازار انحصاری چیست؟

« پاسخ »

در بازار رقابتی خریداران قدرت انتخاب دارند و می‌توانند به سراغ هر یک از فروشندگان بروند و مجبور نیستند به سراغ انحصارگر بروند.

۲۳- بین بازار انحصاری و بازار رقابتی چه تفاوتی وجود دارد؟

« پاسخ »

در بازار رقابتی تعداد فروشندگان زیاد و قدرت انتخاب برای خریداران وجود دارد اما در بازار انحصار تولیدکننده محدود است و تولیدکننده یا فروشنده رقیبی ندارد.

۲۴- هنگامی که بازار دچار کمبود عرضه است، چگونه می‌تواند به حالت تعادلی برسد؟

« پاسخ »

در بازار هنگامی که کمبود اتفاق می‌افتد، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. و حاضرند مبلغ بیشتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود و تولیدکنندگان رغبت بیشتری نشان می‌دهند و مصرف‌کنندگان مصرف خود را کاهش می‌دهند و فاصله ما بین عرضه و تقاضا از بین می‌رود و تعادل در بازار برقرار می‌شود.

۲۵- بازار در شرایطی دچار مازاد عرضه و در چه شرایطی دچار کمبود عرضه می‌شود؟

« پاسخ »

در شرایطی که سطح قیمت‌ها طوری باشد که فروشنده نتواند تمامی کالای تولیدی را به فروش برساند، بازار دچار مازاد عرضه می‌شود و اگر در بازار مصرف‌کنندگان بخواهند به مقدار بیشتری از آن که تولیدکنندگان عرضه کرده‌اند، کالا خریداری کنند، بازار دچار کمبود عرضه خواهد شد.

۲۶- انگیزه‌ی تولیدکننده در تولید یک کالا چیست؟

« پاسخ »

برطرف کردن نیازهای خود و خانواده و تأمین منافع شخصی

۲۷- انگیزه‌ی مصرف‌کننده در خرید یک کالا چیست؟

« پاسخ »

رفع نیاز است.

۲۸- عوامل مؤثر بر تصمیم مصرف‌کنندگان را در خرید یک کالا نام ببرید.

« پاسخ »

عواملی مانند قیمت کالا، درآمد، سلیقه‌ی خودشان و قیمت سایر کالاها تأثیر می‌پذیرد.

قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
-	-	-
-	-	-
۲۰۰	۵۰	۵۰
-	-	-
-	-	-

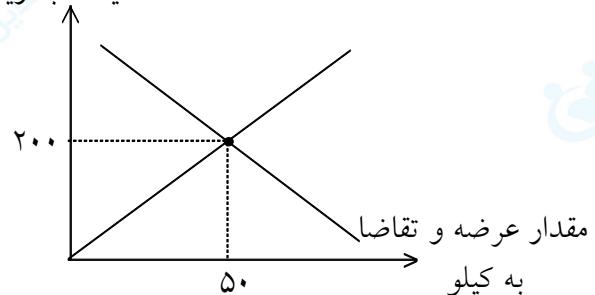
۲۹- جدول مقابل را کامل کنید؛ آن‌گاه بر روی

منحنی عرضه و تقاضایی که در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنید، نقطه‌ی تعادل را مشخص نمایید.

« پاسخ »

قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
۱۰۰	۱۲۰	۲۰
۱۵۰	۱۰۰	۳۰
۲۰۰	۵۰	۵۰
۳۰۰	۲۵	۷۰
۴۰۰	۰	۹۰

قیمت به ریال

۳۰- در رابطه با «واقعیت» کدام مورد نادرست است؟

- ۱) در «بازار رقابتی» هیچ‌یک از طرفین به تنهایی عامل شکل‌گیری قیمت تأثیرگذار و به عبارت دیگر «قیمت‌گذار» نیستند.
- ۲) در مواجهه «تقاضا کننده و عرضه کننده» که بازار را شکل می‌دهد، رفتار اقتصادی «تولید کنندگان و مصرف کنندگان» باید هماهنگ باشد.
- ۳) گاه به دلایل طبیعی، اقتصادی، قانونی و حتی غیرقانونی، تعداد فروشنده یا خریدار به یک یا چند نفر محدود می‌شود، که وضعیت «انحصار» نام دارد.
- ۴) در بازار هر محصول گاه «تعداد فروشندگان و خریداران» به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از «عرضه کنندگان و تقاضا کنندگان» به نسبت کل بازار «بسیار بزرگ» خواهد بود.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بازار هر محصول، گاه تعداد «فروشندگان و خریداران» به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از «عرضه کنندگان و تقاضا کنندگان» به نسبت کل بازار بسیار «کوچک» خواهد بود و در عمل هیچ‌یک از طرفین به تنهایی در شکل‌گیری قیمت تأثیرگذاری و به عبارت دیگر «قیمت‌گذاری» نیستند در این صورت بازار را به اصطلاح «بازار رقابتی» می‌نامند. بازار محصولاتتی چون ماکارونی معمولاً «رقابتی» است.

۳۱- در بازار انحصاری، انحصارگر، .....

- ۱) قیمت‌پذیر و خریداران، قیمت‌گذارند.
- ۲) قیمت‌گذار و خریداران، قیمت‌پذیرند.
- ۳) هم قیمت‌گذار و هم قیمت‌پذیر است.
- ۴) همان دولت است که تعیین‌کننده سیاست قیمت‌گذاری و تولیدکننده، ناگزیر به تبعیت از دولت است.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بازار انحصاری: «انحصارگر، قیمت‌گذار» است و «خریداران قیمت‌پذیرند».

۳۲- برخی از انواع بازارها را می‌توان در قالب حراجی‌ها دید که بصورت: «.....» و «.....» مشاهده می‌شود و فروشندگان آثار هنری در «نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها، «.....» و خریداران کالاها و خدمات مثل «خریدهای دولتی» «.....» برگزار می‌کنند.

- (۱) مزایده - مناقصه - مناقصه - مزایده
- (۲) مناقصه - مزایده - مزایده - مناقصه
- (۳) انحصاری - رقابتی - ارائه خدمات رایگان همراه کالا - مزایده
- (۴) عمده فروشی - خرده فروشی - تخفیف‌های فعلی مناقصه

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برخی از انواع را می‌توان در قالب «حراجی‌ها» دید که به صورت «مناقصه» و «مزایده» مشاهده می‌شود. و فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها «مزایده» و خریداران کالاها و خدمات مثل خریدهای دولتی «مناقصه» برگزار می‌کنند.

۳۳- منظور از این مطلب «در مباحث اقتصادی» چیست؟

- «ارتباط مجموعه خریداران و فروشندگان یک کالا و نحوه رفتار و عکس‌العمل آنها نسبت به تغییر عوامل اقتصادی»
- (۱) بازار
  - (۲) بازارهای تخصصی
  - (۳) بورس
  - (۴) بازارهای عمده فروشی

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در مباحث اقتصادی وقتی از بازار کالای خاصی سخن می‌گوییم، منظور ارتباط خریداران و فروشندگان آن کالا است و نه ضرورتاً مکان خاصی که به اصطلاح «بازار» نامیده می‌شود.

۱۱	۱۸	۲۱	۲۳	۲۷	A	۳۱	میزان تقاضا (به کیلو)
۵۰۰	۴۰۰	۳۰۰	۲۵۰	۲۰۰	۱۵۰	۱۰۰	قیمت (به ریال)
۴۳	B	۳۳	۳۱	۲۷	۲۱	۱۷	میزان عرضه (به کیلو)

۳۴- تغییرات قیمت کالای X و میزان عرضه و تقاضای آن، در یک دوره‌ی معین، در جدول زیر آمده است. به ترتیب (از راست به چپ): الف) چه اعدادی به جای حروف A و B می‌توانند قرار بگیرند؟ ب) تولیدکنندگان، در قیمت ۳۰۰ ریال در بازار، حداکثر چه مقدار درآمد خواهند داشت؟

- ۱) الف) ۲۸، ۳۷، ب) ۹۹۰۰
 ۲) الف) ۳۰، ۲۸، ب) ۸۷۰۰
 ۳) الف) ۲۵، ۴۰، ب) ۵۵۰۰
 ۴) الف) ۲۹، ۳۷، ب) ۶۳۰۰

« پاسخ »

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مقدار تقاضا با افزایش قیمت کاهش می‌یابد، بنابراین به جای حرف A اعدادی می‌توانند قرار بگیرند که بین ۲۷ و ۳۱ باشند (گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»). مقدار عرضه با افزایش قیمت افزایش می‌یابد، بنابراین به جای حرف B اعدادی می‌توانند قرار بگیرند که بین ۳۳ و ۴۳ باشند (گزینه‌های «۱، ۳ و ۴»). پس یکی از گزینه‌های «۱» یا «۴» صحیح است.

در قیمت ۳۰۰ ریال، تولیدکنندگان حداکثر ۳۳ واحد عرضه می‌کنند و مصرف‌کنندگان حداکثر ۲۱ واحد تقاضا خواهند داشت، بنابراین حداکثر درآمد تولیدکنندگان ۶۳۰۰ ریال ($۶۳۰۰ = ۳۰۰ \times ۲۱$) خواهد بود، پس گزینه‌ی «۴» صحیح است.

۳۵- کالایی در چهار بازار A، B، C و D به ترتیب ۴، ۱۵، ۲۰ و ۴۰ فروشنده دارد. در کدام بازار امکان ایجاد اتحادیه جهت افزایش قیمت، بیش‌تر است و در کدام بازار منافع بیش‌تری نصیب مصرف‌کنندگان می‌شود؟ (به ترتیب از راست به چپ)

- ۱) D - A   ۲) C - B   ۳) D - C   ۴) A - D

« پاسخ »

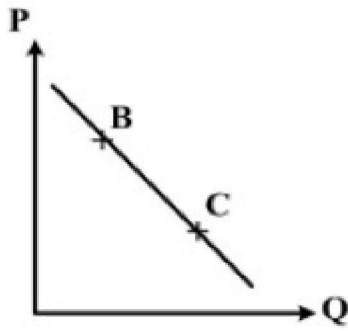
گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. هرچه تعداد تولیدکنندگان در بازار زیادتر باشد، اتحاد و همکاری بین آن‌ها کم‌تر می‌شود؛ مثلاً، سه تولیدکننده‌ی رقیب می‌توانند دور هم جمع شوند و تصمیم بگیرند که به جای رقابت، با هم متحد شوند تا با افزایش قیمت، سود بیش‌تری ببرند اما امکان متحد شدن صد تولیدکننده‌ی رقیب بسیار کم است. به همین دلیل، هر قدر تعداد تولیدکنندگان زیادتر و رقابت فشرده‌تر باشد، منافع بیش‌تری نصیب مصرف‌کنندگان می‌شود.

۳۶- کدام گزینه پاسخ پرسش‌های زیر است؟

- الف) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال افزایش باشد، به چه دلیل قیمت به سمت تعادلی پیش می‌رود؟
ب) وقتی که در بازار قیمت از سطح تعادلی بالاتر برود، مازاد عرضه به وجود می‌آید. بدین ترتیب، کدام اتفاق به وقوع می‌پیوندد؟
۱) الف) به دلیل کمبود، یعنی فزونی تقاضا بر عرضه
ب) چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن‌را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند.
۲) الف) به دلیل مازاد، یعنی فزونی عرضه بر تقاضا
ب) گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای موردنیاز نخواهند شد و این گروه برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند.
۳) الف) به دلیل مازاد، یعنی فزونی عرضه بر تقاضا
ب) چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن‌را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند.
۴) الف) به دلیل کمبود، یعنی فزونی تقاضا بر عرضه
ب) ب) گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای موردنیاز نخواهند شد و این گروه برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند.

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۷- با فرض این که نقاط B و C بر روی منحنی «.....» قرار داشته باشد، وضع نقطه‌ی

B در مقایسه با نقطه‌ی C چگونه است؟

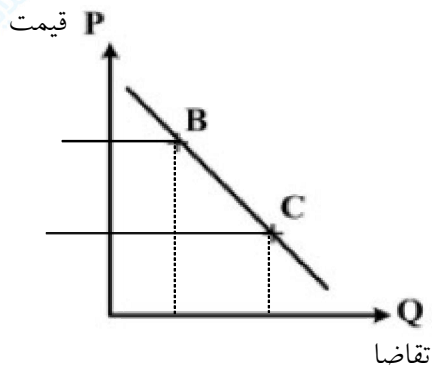
- (۱) تقاضا - قیمت و مقدار کم‌تر
- (۲) عرضه - قیمت و مقدار بیش‌تر
- (۳) تقاضا - قیمت بیش‌تر و مقدار کم‌تر
- (۴) عرضه - قیمت کم‌تر و مقدار بیش‌تر

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قیمت کالای B بیش‌تر از کالای C است.

تقاضای کالای B کم‌تر از کالای C است.

نمودار تقاضا زیرا نمودار از چپ به راست است و نزولی است.

۳۸- کدام گزینه بیان‌گر پاسخ درست و کامل دو سؤال زیر است؟

الف) کدام مورد از نتایج کمال‌جو بدون انسان نیست؟

ب) شیب منحنی عرضه نشان‌دهنده‌ی «.....» است و چنان‌چه شیب منحنی عرضه‌ی تولیدکننده‌ای «.....» باشد، اصطلاحاً می‌گوییم، کشش قیمتی عرضه «.....» است.

۱) الف) با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد. ب) درجه‌ی حساسیت میزان قیمت نسبت به مقدار تولید - بیش‌تر - زیاد

۲) الف) با برآورده شدن تعدادی از نیازهایش، نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد. ب) میزان حساسیت میزان عرضه نسبت به قیمت - کم‌تر - پایین

۳) الف) به دنبال احساس نیاز تصمیم می‌گیرد که آن نیاز را برطرف سازد و بعد از رفع نیاز، احساس رضایت می‌کند. ب) درجه‌ی حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت - بیش‌تر - پایین

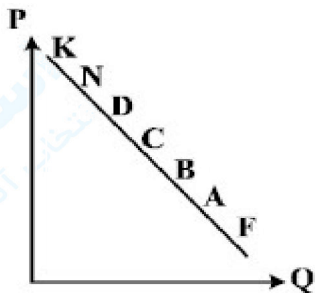
۴) الف) اگر در رفع نیازهای طبیعی خود، مراتب نیازها را به خوبی طی نکند، به خلق نیازهای کاذب برای خود اقدام می‌کند. ب) درجه‌ی حساسیت تولیدکننده نسبت به میزان تولید - کم‌تر - زیاد

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) انسان موجودی کمال‌جو است. به همین دلیل با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد. بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد. اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود، مراتب نیازها را به خوبی طی نکند و در یک مرتبه متوقف بماند به خلق نیازهای کاذب برای خود اقدام می‌کند تا حس کمال‌جویی خود را سیراب کند.

ب) شیب منحنی عرضه نشان‌دهنده درجه حساسیت - تولیدکننده نسبت به قیمت است. وقتی شیب منحنی عرضه بیش‌تر باشد، کشش قیمتی عرضه کم‌تر است.

۳۹- با توجه به نمودار .....، به ترتیب، علت حرکت در روی منحنی از نقطه‌ی B به A

و D به N، کدام است؟

۱) منحنی: عرضه - قیمت - افزایش عرضه - کاهش تقاضا

۲) منحنی: تقاضا - قیمت - افزایش قیمت - کاهش قیمت

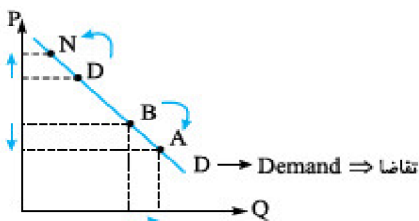
۳) منحنی: تقاضا - قیمت - کاهش قیمت - افزایش قیمت

۴) منحنی: عرضه - قیمت - افزایش تقاضا - کاهش قیمت

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

← حذف گزینه‌های ۱ و ۴

علت حرکت از نقطه‌ی B به A ← کاهش قیمت در نتیجه افزایش تقاضا است ← حذف گزینه‌ی ۲

علت حرکت از نقطه‌ی D به N ← افزایش قیمت در نتیجه کاهش تقاضا است.

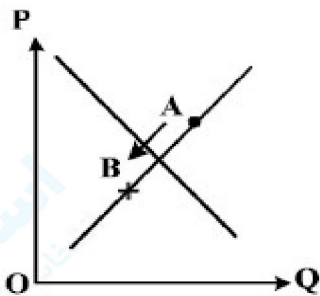
* در منحنی تقاضا بین P و Q رابطه‌ی معکوس وجود دارد و نمودار آن نزولی است.

۴۰- کدام گزینه، بیان‌گر پاسخ درست و کامل دو پرسش زیر است؟

- الف) تعریف و مفهوم اصطلاحات اقتصادی مندرج در گزینه‌ها، همگی درست هستند، به جز:
- ب) برقراری تعادل در بازار یک کالا چگونه حاصل می‌شود و چه عاملی می‌تواند مانع برقراری تعادل در بازار گردد؟
- ۱) الف) انسان قدرت خلق اشیاء را ندارد، اما می‌تواند آگاهانه و با برنامه‌ریزی و تلاش خود در مواد و محیط پیرامون خود ایجاد تغییر کرده و تولید کند. ب) عدم وجود کمبود یا مازاد عرضه و تقاضا - حضور تعداد زیاد، عرضه‌کنندگان نسبت به تقاضاکنندگان
- ۲) الف) سرمایه مالی عبارتست از پولی که به صورت منابع مالی وارد تولید شده است. ب) ثبات مقدار عرضه و تقاضا در یک قیمت مناسب - مواجهه تقاضاکننده و عرضه‌کننده
- ۳) الف) به طور کلی عوامل تولید را در ۵ دسته اصلی: منابع طبیعی، عوامل انسانی، سرمایه، مدیریت و تکنولوژی طبقه‌بندی می‌کنند. ب) برابری مقدار عرضه و تقاضا در یک قیمت معین - قیمت‌گذاری کالا توسط دولت
- ۴) الف) گاهی سازمان تولید مشارکتی است و همه‌ی عوامل تولید، صاحب محصول هستند، در این صورت همه با هم در فرایند تولیدی مشارکت می‌کنند. ب) هماهنگی قیمت و مقدار در یک سطح قیمت - فاصله‌ی بین قیمت و مقدار

« پاسخ »

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- گزینه‌ی ۳: الف) عوامل تولید: ۱- نیروی کار ۲- منابع طبیعی ۳- سرمایه
- گزینه‌ی ب) برقراری تعادل ← عرضه = تقاضا
- $S = D$ ← نه کمبودی داریم و نه مازادی
- حال دخالت دولت یا هر عامل دیگر در روند طبیعی بازار تعادل را بر هم می‌زند.

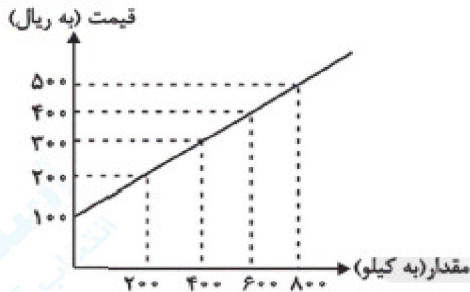
۴۱- با توجه به کدام نمودار منحنی، علت حرکت از نقطه‌ی A به B چیست؟

- ۱) عرضه - کاهش قیمت کالا
- ۲) تقاضا - افزایش قیمت کالا
- ۳) عرضه - کاهش عرضه
- ۴) تقاضا - افزایش عرضه

« پاسخ »

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی عرضه صعودی است چرا که رابطه‌ی قیمت و مقدار مستقیم است. هر علت حرکت از نقطه A به B کاهش قیمت کالا است. با کاهش قیمت کالا، میزان عرضه‌ی آن نیز توسط تولیدکنندگان کاهش می‌یابد.

- ۴۲- اطلاعات زیر مربوط به وضعیت بازار کالایی خاص است. در این صورت به ترتیب:
- الف) در کدام سطح قیمت، بازار با وضعیت مازاد عرضه روبه‌رو است و پیامد آن چیست؟
- ب) حداکثر دریافتی تولیدکنندگان در سطح قیمت ۲۰۰ ریال است؟
- ج) به ترتیب قیمت و مقدار تعادلی کدام است؟
- د) در سطح قیمت ۱۰۰ ریال کدام عامل باعث تعادل در بازار می‌شود؟

ح قیمت ۱۰۰ ریال کدام عامل باعث تعادل در بازار می‌شود؟

قیمت (به ریال)	مقدار (به کیلو)
۱۰۰	۸۰۰
۲۰۰	۶۰۰
۳۰۰	۴۰۰
۴۰۰	۲۰۰
۵۰۰	۰

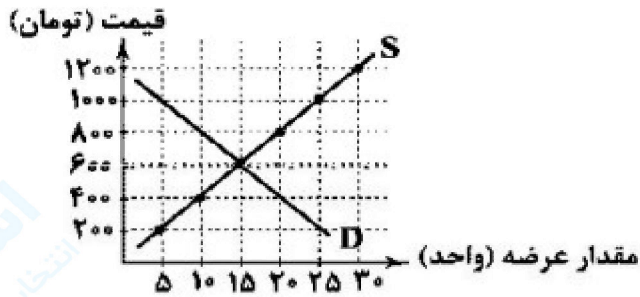
- ۱) الف) ۴۰۰ ریال - کاهش قیمت، ب) ۴۰,۰۰۰ ریال، ج) ۳۰۰ ریال - ۴۰۰ کیلو، د) ۲۰۰ ریال افزایش قیمت
- ۲) الف) ۵۰۰ ریال - کاهش قیمت، ب) ۴۰,۰۰۰ ریال، ج) ۴۰۰ ریال - ۶۰۰ کیلو، د) ۳۰۰ ریال افزایش قیمت
- ۳) الف) ۴۰۰ ریال - افزایش قیمت، ب) ۱۲۰,۰۰۰ ریال، ج) ۴۰۰ ریال - ۶۰۰ کیلو، د) ۳۰۰ ریال افزایش قیمت
- ۴) الف) ۲۰۰ ریال - افزایش قیمت، ب) ۱۲۰,۰۰۰ ریال، ج) ۳۰۰ ریال - ۴۰۰ کیلو، د) ۲۰۰ ریال افزایش قیمت

« پاسخ »

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
- الف) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادل (۳۰۰ ریال) بازار با وضعیت مازاد عرضه مواجه می‌شود. در وضعیت مازاد عرضه، چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی کمتر به فروش برسانند، در نتیجه، قیمت کم می‌شود. با کم شدن قیمت از یکسو مصرف‌کنندگان، مقدار خرید خود را افزایش می‌دهند و از سوی دیگر، تولیدکنندگان از مقدار تولید می‌کاهند، پس در حال وجود مازاد عرضه، قیمت کاهش می‌یابد.
- ب) در سطح قیمت ۲۰۰ ریال مقدار تقاضا ۶۰۰ کیلو اما مقدار عرضه ۲۰۰ کیلو می‌باشد. بنابراین حداکثر دریافتی تولیدکنندگان در سطح قیمت ۲۰۰ ریال برابر است با:
 $۲۰۰ \times ۲۰۰ = ۴۰,۰۰۰$ ریال
- ج) مقادیر جدول نشان‌دهنده مقادیر تقاضا است (چرا که با افزایش قیمت، میان تقاضا کاهش می‌یابد.) و مقادیر نمودار نشان‌دهنده مقادیر عرضه است (شیب نمودار صعودی است که این بیانگر رابطه مستقیم قیمت و مقدار عرضه است.)
- سطح قیمت ۳۰۰ ریال را که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر می‌شود (۴۰۰ کیلو) قیمت تعادلی می‌گویند، زیرا بازار با این قیمت به تعادل و ثبات می‌رسد و در آن کمبود یا مازاد مشاهده نمی‌شود.
- د) در سطح قیمت ۱۰۰ ریال بازار با کمبود عرضه مواجه می‌شود. برای رسیدن به تعادل باید قیمت به اندازه ۲۰۰ ریال افزایش یابد تا به سطح قیمت تعادلی (۳۰۰ ریال) برسد.

۴۳- با توجه به نمودار تعادلی زیر:

- (الف) درآمد تولیدکننده در قیمت ۱۰۰۰ تومان چقدر است؟
 (ب) پرداختی مصرف‌کننده در قیمت ۱۰۰۰ تومان چقدر است؟
 (ج) میزان مازاد یا کمبود در قیمت ۴۰۰ تومان چند واحد است؟
 (۱) الف: ۲۵۰۰۰ تومان ب: ۲۵۰۰۰ تومان ج: ۱۰ واحد

مازاد تقاضا

- (۲) الف: ۲۵۰۰۰ تومان ب: ۵۰۰۰ تومان ج: ۱۰ واحد

مازاد عرضه

- (۳) الف: ۵۰۰۰ تومان ب: ۵۰۰۰ تومان ج: ۱۰ واحد

کمبود عرضه

- (۴) الف: ۵۰۰۰ تومان ب: ۲۵۰۰۰ تومان ج: ۱۰ واحد

کمبود تقاضا

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

(الف) در قیمت ۱۰۰۰ تومان اگرچه تولیدکننده ۲۵ واحد کالا تولید و عرضه کرده اما به دلیل گران بودن کالا فقط ۵ واحد تقاضا بوده که همان ۵ واحد به فروش می‌رسد.

تومان ۵۰۰۰ = (واحد) $\times$ ۱۰۰۰ = درآمد تولیدکننده

(ب) در قیمت ۱۰۰۰ تومان میزان پرداختی مصرف‌کننده برابر با درآمد تولیدکننده است، زیرا از ۲۵ واحد کالای تولید شده ۵ واحد توسط مشتری خریداری شده است.

تومان ۵۰۰۰ = (واحد) $\times$ ۱۰۰۰ = پرداختی مصرف‌کننده

(ج) قیمت ۴۰۰ تومان کمتر از قیمت تعالی است. پس کمبود عرضه (یا مازاد تقاضا) داریم:

(واحد) $10 = 20 - 10 =$ میزان عرضه - میزان تقاضا = کمبود عرضه در قیمت ۴۰۰ تومان

۴۴- به ترتیب عبارات کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است و جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟
 الف) هنگامی که در بازار ..... وجود دارد، قیمت کالا ..... می‌یابد.
 ب) چنانچه در بازار کالایی خاص ..... وجود داشته باشد، رفتار اقتصادی ..... بازار را به حالت تعادل می‌رساند.
 ج) اگر قیمت تعادلی یک کالا ۲۰۰ و قیمت بازار ۱۵۰ تومان باشد، اعداد کدام گزینه به ترتیب می‌تواند بیانگر عرضه و تقاضای این کالا باشد؟

ه) به ترتیب هر یک از موارد زیر به کدام نوع بازار اشاره دارد؟

«شرکت پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی»، «شرکت توانیر در کشور ما» و «خریدهای دولتی»

۱) الف) مازاد عرضه - کاهش ب- مازاد تقاضا - افزایش عرضه، ج- ۳۰۰ کیلو - ۴۰۰ کیلو، د- مشروط به مواظبت و مقررات گذاری صحیح دولت، انحصار غیرقانونی می‌تواند برای مصرف‌کننده سودمند باشد. ه) رقابتی - انحصاری در خرید و فروش - مزایده

۲) الف- کمبود عرضه - کاهش ب- مازاد عرضه - افزایش تقاضا، ج- ۵۰۰ کیلو - ۵۵۰ کیلو، د- معمولاً با افزایش قیمت خود به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌زند، ه- انحصاری در خرید و فروش - انحصاری در فروش - مناقصه

۳) الف- کمبود تقاضا - کاهش، ب- کمبود عرضه - کاهش تقاضا، ج- ۴۰۰ کیلو - ۳۰۰ کیلو، د- معمولاً با افزایش قیمت خود به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌زند، ه- انحصاری در خرید و فروش - انحصاری در فروش - مناقصه

۴) الف- مازاد تقاضا - کاهش، ب- مازاد عرضه - کاهش قیمت، ج- ۵۵۰ کیلو - ۵۰۰ کیلو، د- مشروط به مواظبت و مقررات گذاری صحیح دولت، انحصار غیرقانونی می‌تواند برای مصرف‌کننده سودمند باشد. ه) رقابتی - انحصاری در خرید و فروش - مزایده

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) در وضعیت مازاد تقاضا (کمبود عرضه) گروهی از مصرف‌کنندگان به خرید کالای مورد نیاز خود موفق نخواهند شد. این گروه برای خرید کالا حاضرند مبلغ بیشتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود.

در وضعیت مازاد عرضه (کمبود تقاضا)، چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی کمتر به فروش برسانند، در نتیجه، قیمت کم می‌شود.

ب) هنگامی که مازاد عرضه (کمبود تقاضا) در بازار وجود دارد، باید تقاضا افزایش یابد یا عرضه کاهش یابد تا بازار به حالت تعادل برسد.

هنگامی که مازاد تقاضا (کمبود عرضه) در بازار وجود دارد، باید تقاضا کاهش یابد یا عرضه افزایش یابد تا بازار به حالت تعادل برسد.

دقت کنید که افزایش یا کاهش قیمت، رفتار اقتصادی محسوب نمی‌شود، بلکه رفتار اقتصادی به عکس‌العمل تولیدکننده نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی گفته می‌شود.

ج) در قیمت‌های کمتر از قیمت تعادلی، بازار با وضعیت کمبود عرضه (مازاد تقاضا) مواجه می‌شود. پس گزینه‌ای پاسخ است که میزان تقاضای آن بزرگتر از میزان عرضه باشد. (گزینه‌های «۱» و «۲»)

د) انحصارگر غیرقانونی معمولاً با افزایش قیمت خود به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌زند، بنابراین دولت باید مانع شکل‌گیری آن و تبانی برخی از تولیدکنندگان شود. اما انحصار طبیعی و قانونی مشروط به مواظبت و مقررات گذاری صحیح دولت می‌تواند برای مصرف‌کننده سودمند باشد.

ه) شرکت پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی از یک سو تنها خریدار و از سوی دیگر فروشنده محصولات نفتی است. بنابراین بازار آن انحصاری در خرید و فروش است.

- در کشور ما شرکت توانیر به دلایل طبیعی و شرکت‌های خودرویی به دلایل قانونی، انحصارگر در فروش کالای خود به شمار می‌روند.

- خریداران عمده کالاها و خدمات (مثل خریدهای دولتی) مناقصه برگزار می‌کنند.

۴۵- در کشور ما «شرکت توانیر» به دلیل «.....» و شرکت‌های خودرویی به دلیل «.....»، «.....» کالای خود محسوب می‌شوند.

- (۱) طبیعی - قانونی - انحصارگر در فروش
(۲) قانونی - طبیعی - انحصارگر در خرید
(۳) اقتصادی - غیرطبیعی - انحصارگر در خرید
(۴) قانونی - غیرقانونی - انحصارگر در فروش

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در کشور ما «شرکت توانیر» به دلیل «طبیعی» و شرکت‌های خودرویی به دلیل «قانونی» «انحصارگر در فروش» کالای خود محسوب می‌شوند.

۴۶- «.....» معمولاً با افزایش قیمت خود به مشتریان و رفاه جامعه «.....» بنابراین «دولت باید مانع شکل‌گیری آن و تبانی برخی از «تولید کنندگان» شود. اما «.....» مشروط به مواظبت و مقررات‌گذاری صحیح دولت، می‌تواند برای «.....» سودمند باشد.

- (۱) انحصارگر غیرقانونی - ضرر می‌زند - انحصار طبیعی و قانونی - مصرف کننده
(۲) انحصارگر اقتصادی - ضرر می‌زند - انحصار شرعی و قانونی - تولید کننده
(۳) انحصارگر قانونی - سود می‌رساند - انحصار طبیعی - مصرف کننده
(۴) انحصارگر طبیعی - سود می‌رساند - انحصار قانونی - تولید کننده

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «انحصارگر غیرقانونی» معمولاً با افزایش قیمت خود به مشتریان و رفاه جامعه «ضرر می‌زند» بنابراین، دولت باید مانع شکل‌گیری آن و تبانی برخی از تولیدکنندگان شود، اما «انحصار طبیعی و قانونی» مشروط به مواظبت و مقررات‌گذاری صحیح دولت می‌تواند برای «مصرف کننده» سودمند باشد.

۴۷- در بازار هنگامی «مازاد عرضه» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح «قیمت تعادلی» بالاتر برود. کدام مورد نتیجه این پدیده نیست؟

- ۱) چون گروهی از «تولیدکنندگان» موفق نمی‌شوند، کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند در نتیجه «قیمت» پایین می‌آید.
- ۲) با پایین آمدن «قیمت» از یک سو «مصرف‌کنندگان» مقدار خرید خود را افزایش می‌دهند و از سوی دیگر «تولیدکنندگان» از مقدار «تولید» خود می‌کاهند.
- ۳) در حالت وجود «مازاد عرضه»، قیمت کاهش می‌یابد و فاصله بین «عرضه و تقاضا» کمتر می‌شود این حالت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله بین «عرضه و تقاضا» از بین برود.
- ۴) گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نبوده و برای خرید کالا حاضرند، مبلغ بالاتری پردازند و این امر سبب افزایش «قیمت کالا» می‌شود.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در وضعیت «مازاد عرضه» چون گروهی از «تولیدکنندگان» موفق به فروش کالایشان نمی‌شوند حاضر خواهند بود آن را با قیمتی کمتر به فروش برسانند. این وضعیت باعث افزایش خرید از سوی مصرف‌کنندگان و موجب کاهش تولدی از سوی تولیدکنندگان می‌شود. و این حالت یعنی «وجود مازاد عرضه» قیمت را تا حدی کاهش خواهد داد تا فاصله عرضه و تقاضا از بین برود و قیمت به سطح قیمت تعادلی برسد.

۴۸- در چه وضعیتی، گروهی از «مصرف‌کنندگان» موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد؟

- ۱) وقتی که در بازار قیمت از سطح «قیمت تعادلی» بالاتر برود و «مازاد عرضه» بوجود آید.
- ۲) زمانی که در بازار کاهش قیمت تا سطحی ادامه یابد که در آن، فاصله بین «عرضه و تقاضا» از بین برود.
- ۳) هنگامی که «کمبود» اتفاق می‌افتد و قیمت از «سطح قیمت تعادلی» پایین‌تر می‌آید.
- ۴) موقعی که در بازار «قیمت تعادلی» نباشد و هیچ‌یک از عوامل مؤثر، قادر به تغییر قیمت به «قیمت تعادلی» نشوند.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این گروه حاضرند برای خرید کالا مبلغ بیشتری پردازند و این امر سبب می‌شود قیمت کالا افزایش یابد و این افزایش موجب روی آوری تولیدکنندگان به تولید بیشتر و باعث کاهش مصرف از سوی مصرف‌کنندگان خواهند شد پس در حالت کمبود افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که فاصله «عرضه و تقاضا» از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود، این همان سطح «قیمت تعادلی» است.

۴۹- در یک «قیمت مشخص و ثابت» اگر «تولید کنندگان» بیشتر از تقاضای «مصرف کنندگان» کالا تولید کنند، موفق به فروش آن مقدار اضافی نخواهند شد. «.....» همچنین اگر «مصرف کنندگان» بخواهند به مقداری بیشتر از آنچه «تولید کنندگان» عرضه کرده‌اند، «کالا» خریداری کنند، دچار مشکل خواهند شد «.....» عاملی که این «هماهنگی و تعادل» را ایجاد می‌کند. «.....» است.

- (۱) مازاد عرضه یا کمبود تقاضا - مازاد تقاضا یا کمبود عرضه - قیمت آن کالا
- (۲) مازاد تقاضا یا کمبود عرضه - مازاد عرضه یا کمبود تقاضا - سلیقه مصرف کننده
- (۳) مازاد عرضه یا کمبود تقاضا - مازاد تقاضا یا کمبود عرضه - قیمت سایر کالاها
- (۴) مازاد تقاضا یا کمبود عرضه - مازاد عرضه یا کمبود تقاضا - درآمد و میزان تولید

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در یک قیمت، مشخص و ثابت، اگر تولید کنندگان بیشتر از تقاضای مصرف کنندگان کالا تولید کنند به فروش آن مقدار اضافی موفق نخواهند شد. «مازاد عرضه و کمبود تقاضا» همچنین اگر مصرف کنندگان بخواهند مقدار بیشتری از آنچه که تولید کنندگان عرضه کرده‌اند، کالا خریداری کنند دچار مشکل خواهند شد «مازاد تقاضا، یا کمبود عرضه» عاملی که این هماهنگی و تعادل را ایجاد می‌کند «قیمت آن کالا» است.

۵۰- در کدام گزینه «جزء چهارم» جزو رفتار اقتصادی «تولید کنندگان» است؟

- (۱) درآمد - سلیقه خودشان - هزینه‌های تولید - قیمت کالا
- (۲) قیمت کالا - تبلیغات - قیمت سایر کالا - سطح قیمت آن کالا
- (۳) قیمت کالا - درآمد - قیمت سایر کالاها - تبلیغات
- (۴) سطح قیمت آن کالا - هزینه‌های تولید - پیش‌بینی تولید کنندگان در مورد رونق یا رکود بازار - قیمت سایر کالاها

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تصمیم «تولید کنندگان» در مورد میزان «تولید کالا» از عواملی چون: سطح قیمت آن کالا هزینه‌های تولید «قیمت‌های عوامل تولید»، پیش‌بینی تولید کنندگان در مورد «رونق یا رکود بازار» تأثیر می‌پذیرد.

۵۱- هرگاه شیب «منحنی تقاضا» زیاد باشد عکس‌العمل مصرف کننده در برابر قیمت چگونه است؟ چنانچه شیب منحنی «تقاضا» کم باشد، چه وضعیتی دارد؟ و بر اساس این پدیده کالا به چند گروه تقسیم می‌شود و هر کدام مربوط به چه شیبی است؟

(۱) کم است - زیاد است - ضروری و لوکس - شیب کم مربوط به کالاهای ضروری و شیب زیاد مربوط به کالاهای لوکس

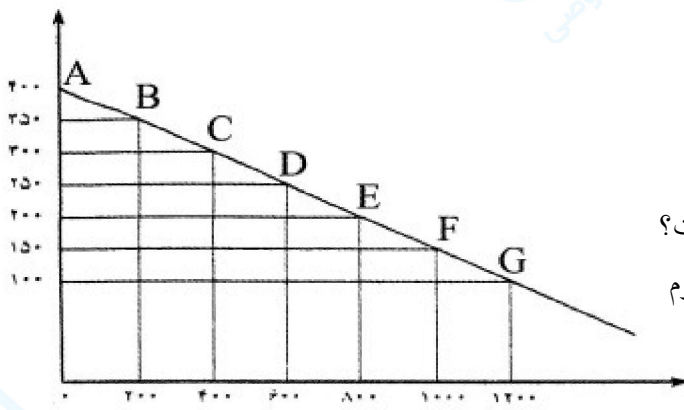
(۲) زیاد است - کم است - لوکس و ضروری - شیب کم مربوط به کالاهای لوکس و شیب زیاد مربوط به کالاهای ضروری

(۳) تند است - خیلی تند است - ضروری و لوکس - شیب تند مربوط به کالاهای ضروری و شیب خیلی تند مربوط به کالاهای لوکس

(۴) کم است - زیاد است - ضروری و لوکس - شیب کم مربوط به کالاهای لوکس و شیب زیاد مربوط به کالاهای ضروری

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شیب «منحنی تقاضا» نشان دهنده میزان حساسیت مقدار تقاضای فرد نسبت به «قیمت» است. براساس شیب و همین درجه حساسیت، کالاها به دو دسته ضروری یا غیرحساس و کالاهای لوکس، تجملی و کم اهمیت‌تر و یا «حساس» تقسیم می‌شود. اگر شیب «منحنی تقاضا» زیاد باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف کننده در برابر قیمت «کم» است که اصطلاحاً گفته می‌شود کشش قیمتی تقاضا کم است که به آن کالای ضروری می‌گویند کالای لوکس برعکس این حالت است.

۵۲- نمودار روبرو:

- الف) مربوط به چیست؟
 ب) حالت آن چگونه است؟
 ج) رابطه‌اش با «قیمت» کدام است؟
 د) عناوین محورهای مختصات «افقی و عمودی» چیست؟
 ه) حرکت منحنی از نقطه B به E بیانگر چه «مفهوم اقتصادی» است؟

- ۱) الف) منحنی «تقاضا و قیمت» ب) از چپ به راست «نزولی» است. ج) معکوس د) محور «افقی» بیانگر مقدار کالا است و محور عمودی بیانگر «قیمت کالا» است. ه) کاهش «قیمت» و افزایش «تقاضا»
- ۲) الف) منحنی «عرضه و قیمت» ب) از راست به چپ «صعودی» است. ج) معکوس د) محور افقی بیانگر «مقدار کالا» و محور عمودی بیانگر «قیمت کالا» است. ه) افزایش «قیمت» و کاهش «عرضه»
- ۳) الف) منحنی «تقاضا و قیمت» ب) از راست به چپ «صعودی» است. ج) مستقیم د) محور افقی بیانگر «قیمت کالا» و محور عمودی بیانگر «مقدار کالا» است. ه) افزایش «قیمت» و کاهش «عرضه»
- ۴) الف) منحنی «عرضه و قیمت» ب) از چپ به راست «نزولی» است. ج) مستقیم د) محور افقی بیانگر «قیمت کالا» و محور عمودی بیانگر مقدار کالا است. ه) کاهش قیمت و افزایش «تقاضا»

« پاسخ »

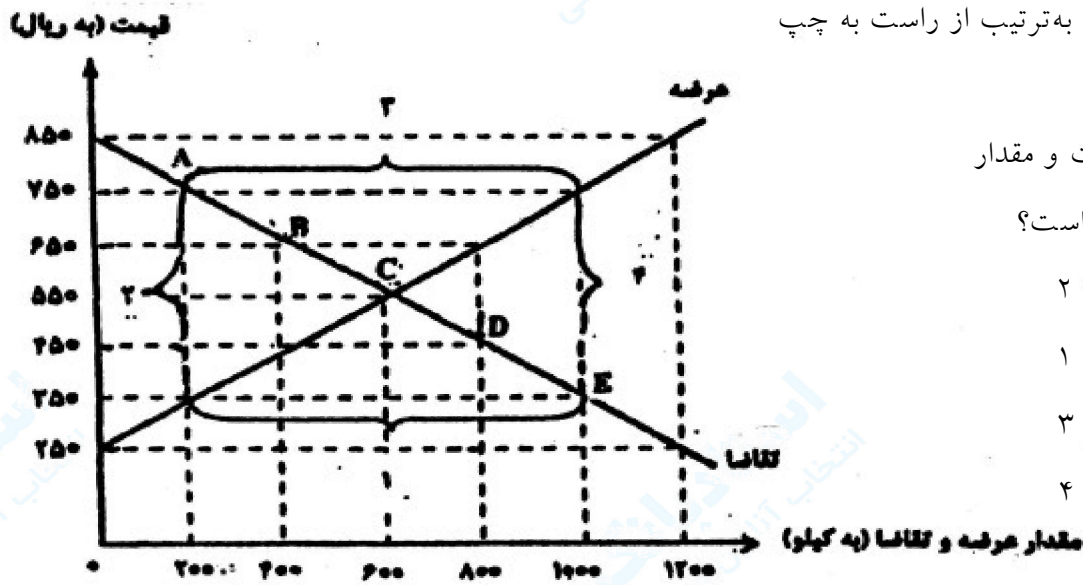
گزینه ۱ پاسخ صحیح است. الف) منحنی تقاضا و قیمت ب) از چپ به راست «نزولی» است ج) معکوس د) محور افقی بیانگر «مقدار کالا» و محور عمودی بیانگر «قیمت کالا» است ه) کاهش «قیمت» و افزایش «تقاضا» است.

۵۳- در رابطه با واقعیت، کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) انسان برای رفع نیازهای خود ناگزیر از مصرف بعضی کالاها و خدمات است.
 ۲) برای هر کالایی می‌توان دو گروه تولیدکننده و مصرف‌کننده در نظر گرفت.
 ۳) هر قدر تعداد تولیدکنندگان در بازار زیادتر و رقابت فشرده‌تر باشد، منافع بیشتر نصیبشان خواهد شد.
 ۴) هرگاه در بازار، قیمت در سطح قیمت تعادلی نباشد، عواملی آن را به سمت قیمت تعادلی می‌کشاند مشروط به اینکه عوامل بیرونی مثل قیمت‌گذاری دولت مانع این تعدیل نشود.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بازار هر محصول، گاه تعداد «فروشنندگان و خریداران» به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک خواهد بود و عمل هیچ‌یک از طرفین به تنهایی در شکل‌گیری قیمت، تأثیرگذار و عبارتی «قیمت‌گذار» نیستند این نوع بازار اقتصادی «بازار رقابتی» خوانده می‌شود.

۵۴- با توجه به نمودار زیر، به ترتیب از راست به چپ

الف) کمبود عرضه

ب) نقطه تعادلی قیمت و مقدار

ج) مازاد عرضه کدام است؟

۱) الف: ۴ ب: D ج: ۲

۲) الف: ۲ ب: A ج: ۱

۳) الف: ۱ ب: C ج: ۳

۴) الف: ۲ ب: B ج: ۴

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. الف) کمبود عرضه «۱» ب) نقطه تعادلی قیمت و مقدار «C» و مازاد عرضه: «۳» است.

۵۵- نحوه تصمیم‌گیری و اقدام تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آنان نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی با عنوان ..... شناخته می‌شود. انگیزه مصرف‌کنندگان از خرید کالاها ..... و انگیزه تولیدکنندگان از تولید کالاها ..... است.

۱) آینده‌نگری اقتصادی - کسب سود - رفع نیاز

۲) رفتار اقتصادی - رفع نیاز - کسب سود

۳) رفتار اقتصادی - رسیدن به رفاه کامل - کسب روزافزون سود

۴) اندیشه اقتصادی - تلاش برای معاش - گسترش حیطه فعالیت اقتصادی خود

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نحوه تصمیم‌گیری و اقدام «تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان» و نیز واکنش آنان نسبت به تغییرات «وضعیت اقتصادی» با عنوان: «رفتار اقتصادی» شناخته می‌شود. انگیزه مصرف‌کنندگان از خرید کالاها: «رفع نیاز» و انگیزه تولیدکنندگان «از تولید کالاها: «کسب سود» است.